

Lukman woont overal en nergens in zestien jaar Nederland

Van AZC's naar gevangenis en vrienden, van kraakpand naar opvangorganisatie en VBL

Lukman vroeg asiel in Aanmeldcentrum Rijsbergen in 2001, en kreeg vervolgens voor de 'lange asielprocedure' opvang in een OC –opvang- en onderzoekscentrum- in Leiden. Vervolgens kreeg hij twee jaar opvang in AZC Enschede, daarna verkaste hij naar AZC Burgum (Friesland). Daar verbleef hij vier jaar. Zijn asielverzoek werd afgewezen. In 2006 was hij uitgeprocedeerd. Hij vond het zelf toen niet veilig om terug te keren en weigerde daaraan mee te werken.

Gevangen om uitgezet te worden

In 2007 werd hij daarom opgesloten in vreemdelingendetentie, om hem 'het land uit te zetten'. Hij zat zes maanden vast in Alphen aan de Rijn. Hij was inmiddels al twee keer tevergeefs bij de ambassade van Benin gepresenteerd, in België, om aan reisdocumenten te komen voor zijn terugkeer, maar de ambassade gaf die niet. Hij werd vervolgens op straat gezet. In praktijk word je dan op een station afgezet met een treinkaartje. Dat was in 2008. Hij nam de trein naar een vriend in Breda

Fiets zonder licht

In Breda logeerde hij enkele maanden bij een vriend. Hij mocht zijn fiets lenen. Maar kwam onderweg langs een politiecontrole terwijl zijn lamp kapot was. Snel sprong hij van zijn fiets, gooide die neer en verstopte zich achter bosjes. "De politie was slim, ze deden net of ze vertrokken maar toen ik tevoorschijn kwam, kwamen zij ook weer tevoorschijn op een motor. Ik moest mijn papieren laten zien. Ik had gelukkig een papier bij me waarop stond dat ik net was vrij gelaten. Dus lieten ze me gaan. Bijna gaven ze me een boete maar gelukkig uiteindelijk niet. Ik ging snel terug naar het huis van mijn vriend. Ik durfde daarna wel drie maanden niet naar buiten te gaan. Ik was zo bang voor de politie. Ik was echt bang weer in de gevangenis te komen. Het is daar echt niet fijn", vertelt Lukman.

Andere vriend en weer opgesloten

Daarna ging Lukman naar een andere vriend in Groningen. Daar verbleef hij een paar weken. Op een dag gingen ze met z'n drieën uit. "De vriend waar ik logeerde had heel veel gedronken. Op straat controleerde de politie ons. Hoewel alleen de jongen met verblijfsvergunning te veel gedronken had, en wij tweeën niet, werden wij in vreemdelingenbewaring gezet. Lukman zat weer zes maanden vast. Dit keer in Kamp

Zeist. Weer probeerden ze aan reisdocumenten te komen, maar weer gaf de ambassade die niet. Hij werd vrijgelaten, oftewel de straat opgestuurd, met de opdracht het land te verlaten. Dat was in 2009.

Zus teruggevonden en besluit terug te keren

Toen kwam hij bij STIL terecht en vroeg hulp. Hij kon in een kraakpand logeren in Zeist. Later kon hij een tijd bij Emmaus wonen en vrijwilligerswerk doen. Vervolgens logeerde hij weer enkele maanden bij vrienden in de Bilt en Utrecht. *(Foto pag 1: Lukman danst op kerstfeest Villa Vrede).* Intussen, na tien jaar verblijf in Nederland, kreeg hij weer contact met zijn zus. Die was hij eerder kwijt geraakt, ze was naar een buurland gegaan, maar ze hadden elkaar weer gevonden. Hij kwam erachter dat de situatie voor hem waarschijnlijk nu wel weer veilig was in Benin. Hij besloot terug te gaan. Dat was ongeveer drie jaar geleden.

Hij ging zelf naar de ambassade, maar ook dat hielp hem niet aan een reisdocument. Wel kon hij naar de vrijheidsbeperkende locatie –VBL- in Ter Apel, een sobere vorm van opvang waar je vrijheid beperkt is, zoals de naam al zegt. Je moet elke dag stempelen en mag niet zomaar naar een andere plaats toe. Het is erg afgelegen midden tussen de weilanden.

Op straat gezet ondanks ‘meewerken aan terugkeer’

Hier verbleef hij ruim acht maanden. Hij volgde een drie maanden-durende cursus om het basisvak van automonteur te leren. Verder deed hij niet veel, behalve wandelen. Na bijna negen maanden (op drie dagen na), werd hij weer op straat gezet. Gelukkig kon hij bij een vriendin logeren in Utrecht. Hij klopte weer aan bij STIL. Dit was vlak voor kerst. *(Zie foto).* Hij kon in de nachtopvang Toevlucht terecht. En na drie weken kreeg hij een kamer bij de Utrechtse – gemeentelijk gefinancierde- Noodopvang.

Opnieuw naar de VBL

Vervolgens kon hij opnieuw naar de VBL Ter Apel. Dit keer voor een jaar. De afgelopen periode had hij via zijn zus en zijn oude school in Benin een bewijs van zijn nationaliteit in handen gekregen. Eerder had hij al een geboorte-akte kunnen krijgen. Hij ging de afgelopen tijd tot drie keer toe naar de ambassade in België.

Vorige week kreeg hij onverwacht te horen dat ze een Laissez Passer (een eenmalig reisdocument) verstrekten. Hij kon terug. Er was al een ticket geboekt, hij zou maandag de 19^e terugvliegen. Dat is maandag aanstaande. Opeens ging alles heel snel. Hij is er aardig van in de war.

Afscheid

Hij belde dinsdag jl STIL: “Ik ga maandag terug naar Benin”. Hij kreeg toestemming (...?!...) van de DT&V -dienst terugkeer en vertrek- om twee dagen naar Utrecht te gaan om afscheid te kunnen nemen van vrienden en oude bekenden. Een vriendin betaalde de heenreis en STIL de terugreis. Hij had woensdag een soort afscheids-’feestje’, hoewel iedereen er een dubbel gevoel bij had. Toch zegt hij:

“Het is goed zo. Al weet ik niet wat daar zal gebeuren, het is goed.
Iedereen bedankt voor alles. Ik zal jullie missen”